

ABONAMENTUL:

pe un an . 300 Lei
pe jum. an . 150 Lei
pe trei luni . 75 Lei
pe unar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT.

REDACTIA SI
ADMINISTRATIA
Str. Romanului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

La Casa Dracului.

Lăcașul cel mai rău, și totuși cel mai cercetat, al satelor românești, e fără doar și poate: *Cârciuma*, această hidră cu mii de capete, care înghite mereu sănătatea și agoniseala țărânilor noastre.

În Dumineci și sărbători toate drumurile țărănilor noștri duc spre această bleemată casă a Dracului. Acolo își dă întâlnire întreaga comună.

Are cineva vre-o bucurie de sărbătorit — Hai, la cârciumă!... Are cineva vre-un năcaz de spovedit... La cârciumă!... Acolo se încheie târguri, acolo se leagă prietenii noi și se rup preținii vechi. — Acolo se lasă într'un ceas-două, agoniseala și truda întregii săptămâni....

De-acolo pornește Boala. Sărăcia, Fădădegea, Nefericirea.

Unul din guvernele trecute care simula o mare iubire pentru țărânilor, a mai avut și o altă inspirație, — și aceasta ca mijloc de propagandă electorală, — a dat voie țărănilor — fiindcă nu le ajungeau cârcimele, să-și mai facă rachiu și casă, dându-le astfel prilejul să-și transforme casele și gospodăriile în cârciume și rând.

De-acî vin toate crimele și înjunghierile cu cuțitul de cari s'au înspăimântat și tribunalele, de-acî vin cele mai multe și mai grele boli, de care sunt pline spitalele, acî se cultivă microbii puturoșeniei și lenei, și tot acî se pun la cale toate necurările rele: hoțiile, violurile și spargerile, care dela un cârd de vreme se întinț...

STELUȚA

Orășelele de provincie sunt ca niște muzee, în cari rămâi surprins, regăsind lucruri pe cari le-ai văzut odată, mode ce dorm uitate prin vitrine, portrete vechi și au comemorat o faptă peste care a curs nepăsătoare avală a anilor.

Diferitele districte sunt multiplie ochiane ale unui anopticum, făpturile și lucrurile pe cari le vezi, sunt fel sau se par așa, și cu toate aceste dacă-ți fixezi atenția și vei avea puțină răbdare, ca să privești, vei vedea că deși toată lumea aceasta ce se mișcă în-ărătul ochianelor de sticlă pare același, e totuși aparte, deși din acelaș neam are nuanțe deosebite, deși atră un vag aer de familie la întâia privire, e cu totul neasemănată dacă o cauți de aproape.

Oricum toate sunt mai prietenoase, oamenii au un aer mai potolit, atmosfera patriarhală mai dăinuiește încă, vechile cântece sentimentale mai urmează să răsună și să te înduioșeze cu farmecul lor negrăit.

„Steluța” lui Alexandri răsare infidelă pe cerul provinciei și taraful de lăntari ce o cânta pe înaltul unei estrade, într'o cafenea obscură, m'a înduioșat ca la întâia oară când am auzit-o.

Două viori, un clarinet, un violoncel plângător ca un glas omenesc și un contrabas, s'au pus de acord pentru a reinvia apusa romantă.

În amurgul ce împânzia lumina, cei cinci oameni aveau să evocă o stea, cu un aer trist și funerar aproape ca și cum ar fi pus ceva misterios la cale, și aprins să se întrebe din strune și din clape. Un ar-

Această pacoste trebuie însă tămăduită cu orice preț.

Statul și toți oamenii de bine, trebuie să-și dea mâna și cu ajutorul măsurilor drastice, și al sfaturilor bune, să taie răul din rădăcină.

Poate într'o bună zi Statul român se va decide să închidă — cum e în America — aceste primejdioase lăcașuri afurite, iar intelectualii și oamenii de ispravă dela sate să facă în așa fel ca oamenii să bată alte drumuri: drumul școlii de aduți, drumul bisericii și drumul *sfintei case de citire*, care n'ar trebui să lipsească din nici un cătun.

Armata noastră stă gata.

BUCUREȘTI. — În consiliul de miniștri, ținut azi, a fost redactat textul mesagiului regal cu care se va deschide sesiunea parlamentului la 28 Noemvrie. Mesagiul se ocupă cu încoronarea, apoi trece la situația externă și accentuează că armata stă gata pentru orice eventualitate. După aceasta vorbește despre reforma Constituției și celelalte proiecte de lege. D. Vintilă Brătianu a înaintat consiliului de miniștri noi proiecte financiare, cari au fost primite. (Radior)

Moartea lui Sonino.

ROMA. — Fostul prim-ministru italian Sidney-Sonino, fiind lovit de apoplexie cerebrală, a încetat din viață în capitala Italiei.

Delegația polonă la Moscova.

VARSOVIA. — Membrii delegației polone la conferința dezarmării, vor pleca luni la Moscova sub conducerea prințului Radziwil.

Frontiera ruso-polonă.

VARSOVIA. — Delegația ruso-polonă, alcătuită în sensul tratatului de pace dela Riga, și-a terminat lucrările. Noua frontieră ruso-polonă e de 1492 chlm.

Țara noastră la conferința dela Lausanne.

Ziarul „Le Matin” scrie:

Mussolini se ocupă de aproape de politica Micii Antante. El va încheia în curând un aranjament cu Belgradul și va conlucra și cu Bulgaria.

Raporturile sale însă, cu România sunt rezervate.

Mișcarea fascistă italiană are legături măr-turizate cu șovinistii maghiari, încă de pe când colonelul Romanelli, șef fascist, fost reprezentant al Italiei la Budapesta — a vrojit să oprească marșul victorios al trupelor române spre capitala Ungariei în timpul lui Bela Kubn”.

Față de România, Mussolini pare foarte rezervat.

S'a remarcat această rezervă atât din discursul rostit în camera italiană când a afirmat că va ajuta Bulgaria și Ungaria, cât și din declarațiile sale făcute unui diplomat în care spune că România s'a unit cu Jugoslavia împotriva Italiei.

În vederea acestor chestiuni, călătoria la Roma a dlui I. Gh. Duca, ministrul nostru de externe care după cum se știe, se găsește la Lausanne, pare indispensabilă.

Intrucât privește chestiunea Traciei occidentale, dl Duca, ministrul nostru de externe și Ninciei ministru de externe sârb, s'au pronunțat în contra propunerii de a rezolva această chestiune pe cale de plebiscit.

La părerea dlui Duca s'au asociat delegații marilor puteri, cari consideră că plebiscitul este periculos menținerii păcii, cu atât mai mult cu cât experiența ce s'a făcut până acum cu întrebuințarea lui n'a dat rezultate satisfăcătoare.

cuș a filat o notă și o lungă şuviță de păr alb desprinsă s'a rupt și a plutit o clipă în aer ca un funigel rătăcitor. O soaptă găngavă, scăpată de desuptul unei clape ca de desuptul unui dinte bătrân, a alergat par'că să întâlnească nota filată; tremolo, ca un pas greoiu și nesigur, ce ar trece deasupra unor dale clădite peste o boltă, contrabasul a urmat și el să răspundă că-și aduce aminte.

Aerianele punți întinse de vibrații au ajuns dela om la om; ca niște fire nevăzute sunetele, desrobite din înaltul unui arcus, au înfășurat molatec clarinetul, s'au furișat trecând pe gâtul bătrân al contrabasului, au revenit în meandre, s'au animat pe după cuele negre ale violoncelului și i-a prins pe toți parcă într'o plasă nevăzută, într'un paijenis aerian de simpatie.

Și puși de acord, legați așa ca niște credincioși în tr'o rugăciune, taraful a început să cânte.

Glas omenesc ca să plângă cuvintele nu s'a ridicat, dar romantela cunoscută n'au nevoie de cuvinte. Rotunda gură ce face de obicei o pată de umbră într'o ramă de fildes, nu s'a arătat peste capetele celor strânși în comuniune; și nici nu era nevoie de ea, căci ceice cântau mimau în acelaș timp, sau mai bine zis sculptau fără de voce cu gesturile lor, desnădejdea amară a absentelor cuvinte.

Melancolic, aproape perpendicular, ca și cum ar fi fost rătăcit de pe grumaz, se răzema capul primului violoncel pe străvechea lui vioară; plin de desnădejde și pasionat de ai fi spus că strânger în brațe un trup pentru o ultimă îmbrățișare, se pleca cel mai bătrân peste contrabasul lui; cu sprâncenele arcate în circonflex

și săruta vârful clarinetului ca pentru o despărțire, cel ce-și tremura degetele pe clape; pasionat, asemeni unui amant ce ține pe umăr capul iubitei lui, cercând s'o înduioșeze cu amintiri trecute, își ținea cel mai tânăr dintre ei violoncelul, șoptind ca într'o ureche imagină; și numai secundul, dintre toți, osânditul să ție isonul, părea absent și avea aerul să spue cu gestul lui monoton: „la ce bun să vă mai înduioșați, și să plângeți o biată stea pierdută?”...

Așa cântau în amurgul acela intristat cei cinci oameni durerea unei stele și nici când durere mai adevărată nu m'a înduioșat și nu mi-a adus lacrimi în ochi fără de voce.

Lungă și tremurătoare, plângerea romantei trezită din strune și din clape, din lemne sonore și din tremurate degete, din brațe ridicate în aer și din suflul puternic ce umflă un piept, se răspândia, picurându-și lacrimile nevăzute în paharele de bere începute, ale rarilor clienți, în goalele cupe rămase pe margini de mese, în farfuriile de pe etajere ce se treziau și ele vibrând, în ochii tânărului chelner ce avea și el un sufler sentimental, pe umedele mustăți ale bătrânului patron ce ofta, aducându-și și el aminte și în suflul meu ce venia și el să caute o altă stea călătoare.

Astfel am reauzit străvechea romantă uitată de demult, într'un orașel de provincie, departe de Capitală, unde modele se schimbă într'una, figurile și gesturile se primenesc mereu, iar tristețile și sentimentalele cântece ale bătrânilor noștri nu mai trezesc lacrimi în ochii nimănui.

Cătră învățătorii din Jud. Arad

În Aradul suferințelor multe și al jertfelor mari, în orașul sbuciumărilor necurmăte încă, apare de vre-o câteva zile gazeta „Solidaritatea”. O ceată mică de tineri dârii, un grupuleț de entusiști s'au pus de gând să imbrâncească din sufletele noastre indolența, și să ne curețe gândurile de miasmele materialismului ucigător, îmbibându-l cu parfumul idealismului românesc. Din scrisul acestor oameni de bine se desprinde sinceritatea de frate și dragostea de creștini, și ne chiamă să ne apropiem cu aceleași virtuți de ei și gândurile lor. O! de mult i-am așteptat!! Atâta amar de vreme am bălăbanit după un luminis care să ne îndrepte cărările spre zorile senine ale iubirii și înțelegerii. Am frământat atâtea dorinți în sufletul nostru copleșit de amarul noianului de certuri și ocări, și în tăcere dureroasă aruncam blăstămuri contra frții noastre chiar, că ne-a urzit din aluatul urei. Ca niște salahori ai neînțelepciunii omenesti, am fărîmitat vloga rămasă din clipele suferințelor în discuții păgubitoare interesului general, căutând să ne câștigăm adeptii ai unor convingeri cari fîntiau acapararea puterii politice.

Rezultatul? Distrugerea creditului moral și împrăștierea noastră în grupuri înșafăcate de credința puterii cari să ne satisfacă poftele de brute greoaie și să ne întărească masivitatea impertinentă de bogătași. În abisul ideilor scâlciate, n'am bănuț că în dosul nostru se ivește prăpădul neamului. Am aruncat în noaptea uitării cele mai sfinte strigări de ajutor ale unei patrii tîsnită din însuflețire și așezată pe trupuri coborâte în țărână.

În fața dezastrului ce se apropie să ne spulbere, o ceată de tineri vin să ne readucă echilibrul sufletesc pierdut, și scociorând în tainitele gândurilor, rămase neintinate de frământările zilelor de restriști, să pornească din nou între marginile cumpătului bun apa vie a dragostei de neam și țară. În tăcere religioasă aprind lumina scrisului românesc, îmbiindu-l celor ce mai poartă nădejdi de îndreptare și speranțe de înviere. Năzuinți proaspete le poartă ecoul entuziasmului prin toate meleagurile unde bat inim cu aceleași credințe și aspirații. Scrisul lor cu tendinți de a așterne pe fruntea muncitorilor culturali razele clipelor de mai bine, fie bine venit. Să se însirue și pe măsuțele sărace ale dascălilor români cari vor lăsa să picure din ochi apa curată a gândurilor și faptelor românești. Ca un eflux al voinții acestor dascăli într-o situație cu răspundere culturală, pe lângă indemnul de a abona gazeta „Solidaritatea” le fac o rugăciune: să-și îndrepte cu încredere privirile către cei înhămați la carul nevoilor noastre multe, pe cari în butul vremii de bejenie le vor da lecuire deplină.

N. CRISTEA, pres. Asociației Județene.

Lucruri triste.

În numărul dela 17 Noembrie al „Gazetei Maramureșului” găsim un articol plin de durere, cu privire la starea sateanului maramureșan din care spunem următoarele:

„De fapt țaranul de pretutindeni bea și cel din Moldova și cel din Muntenia și cel din Basarabia, dar bănturile de acolo nu se pot compara ca țarie, ca putere de distrugere acorului, cu cele din Maramureș — unde palinca este adevărată otravă. Și ce-i mai trist este că bărbați beau la un loc cu femeile și copiii chiar. Și beția care este mama tuturor vicilor chiamă și pe celelalte pentru a-și complecta opera nefastă. Și vin pe rând fumatul, furtul, cearta, injuratul, lipsa de hrană și după aceea pelagra, apoi necurătenia cu un întreg cortegiu de boale ca de ex. răia, apoi, prin excitația prin alcool a sînturilor născute, către toate urgiile și boalele care ducând spre sifilis, dau la sfârșit nebunia, după ce s'a procreiat bineînțeles o serie de degenerați care sunt o pagubă pentru Stat și nație.

Și toate acestea încep foarte de timpuriu. Am văzut copii de patru ani fumând ca un om mare. Am văzut uncoori oameni de 30—35 de ani cu înfățișarea mai îmbătrânită ca cei de 50—60 de ani. Sunt profesor la școală unde de trei ani muncim și tot nu putem stărpi fumatul și bolile necurăteniei”.

Și când ne gândim că tot cam așa stau lucrurile și prin unele sate de pe aici, ne întrebăm: n'ar fi timpul ca cei în drept să intervină aplicând restricții asupra consumului și pedepse bețivilor?

Pustietate.

Bate vînt de toamnă
Doamnă
Și e frig și printre-arini,
Sita lunei nu mai țerne pulbere de flori de erini.
Pe poteciile tivite 'n lung cu cetine de brazii,
Nu mai vezi pe nimeni azi...
Că de când țineau soborului
Și-au plecat plîngând lăstunii,
Au amurit de frig pe straturi parfumate pe
tunii
Iar din cainerile zării de fumingime și zgură
Toarce mîna toamnei 'ntr'una
Fire lungi de ploaje sură.

Goi și schilodiți aguzii gem de mila crîngilor
Și din fund de văi suspină sufletul tîlăngilor.

Săleile de lângă lac
Desnădăjduite
Bat mătăni și desfac
Frunze ruginite — — —

Să mai lungească tăcută ca o perină de-atlas,
Din tot pâlcul de-altădată doar o lebedă-a rămas.
Bate vîntul și o duce și o poartă ea pe-o coală

Ruptă din caet să taje fața lacului de smoală...
Luntrea 'mpotmolită 'n muferi
Și 'n răchitele de-aramă
Mișcă vîsla, bate malul și ne chiamă:
Și cum cheamă vremea dusă,
Banea 'n margine de drum,
Știe numai stropul care mi-a căzut pe mîna-
acum...

ȘTEFAN BALCEȘTI.

Sărbătoarea artistică a Aradului

Zilele astea, o știre scurtă de ziar ne-a dat vestea că Enescu va da 2 concerte la Arad, Enescu la Arad? Nu visez oare, să am încredere în știrea laconică care, nu spune mai mult?

Și-mi reamintesc, tot Aradul asta de astăzi, indiferent, nepăsător și rece, în care un Sibianu și un Niculescu n'au putut ține concerte din cauza indiferenței publicului, îmi reamintesc acest oraș de altădată, când știa să se entuziasmeze când, însuflețirea unei sărbători artistice extazia sufletele rîzide de astăzi ...

Enescu la Arad. E de ajuns atât. Nu-i trebuie reclamă cu forțe bombastice, nici publicului indemn. E inutil. Și ar fi incompatibil cu Enescu și jignitor la adresa publicului arădan.

Cine-i Enescu știe doar toată suflarea românească de bine. Întrebă-l pe un ceh cine-i Dvorak, pe un polon cine-i Levin, Huberman, pe un vienez cine-i Sauer, pe un rus, dacă știe cine-i Borodin și să vezi dacă ai îndrăzneala să-i aștepți răspunsul. Noi, avem un singur Enescu. Unul, și vor trece ani mari și grei până când neamul românesc se va mai putea mândri cu un astfel de geniu

Aradul nostru hotarnic, abandonat și sărac în manifestări de artă pură, va avea două sări de mare sărbătoare artistică. Alte orașe ale Ardealului, mai norocoase, au avut prilej de multe ori s'audă arcușul maestic al lui Enescu. Aradul pentru întâia dată. Biet oraș uitat, rece, și indiferent, ști-va să se însuflețească oare?

Un vechiu arădan.

Chestia blocului balcanic.

PARIS. — „Petit Parisien” publică declarațiile ministrului de externe jugoslav Nincici, care a spus, că actuala cooperare în Balcani, e de natură provizorie. Proiectul unui bloc balcanic, în legătură cu Mica Înțelegere, se va realiza numai mai târziu.

Ministrul Constantinescu și Mărzescu la Iași.

BUCUREȘTI. — Dnii miniștri Al. Constantinescu și Gh. Mărzescu, au plecat la Iași pentru a participa la deschiderea expoziției agricole.

Legăturile mele.

Scrisorile d-lui Nicolae cătră Românii din Arad

M'am ferit să vă vorbesc de rosturile politice, fiindcă hotărârea mea era să ating aceste scrisori numai lucrurile cari ne unesc și cele cari ne desbină.

Dar iată, unele împrejurări mă fac să Lu data aceasta, numai data aceasta, îndatorirea mi-o luasem față de mine însuși și să vă lăziresc în două cuvinte ce sunt și înțeleg a fi politica țării noastre, fără ea, ferească Dumnezeu pe cineva a se ținea de urmele căci cugetul oricui este liber, precum imi duia a ținea și eu cu tot liber cugetul meu, nu vreau să se creadă că am tovarășii, pe datoria mea mă împiedică de a le avea.

Partidul meu este partidul naționalist-eratic.

Naționalist fiindcă înaintea mea nimic mai presus de nație. Orice trebuie să-i jertnoi, orice să îndurăm dela dănsa, chiar și mai grele jigniri, chiar și cele mai crude dreptăți. Alții vor fi altfel dacă-i îngăduie știința lor; eu așa sunt și așa cer dela cei. Merg cu mine. Cine face altfel, o fi al cui dar al meu nu-e.

Și naționalist și de altceva. Eu tim la mda: pe aceea o iubesc, oricum să fie. Alte an față de mine, pe lângă datoria omului de orice om, și legătura de simpatie pe care stabilesc ele iubind și ajutând nația mea. România n'o împart decât cu frții ei, și imi ei mai dragi imi sunt cei de un sânge cu fire. Pentru binele lor mai întâi trăiesc și lupt.

Democrat e partidul meu pentru că și eu, că poporul are dreptul să hotărască despre reșele lui. Dar îi cer să se facă vrednic de sta. Și nu mă folosesc de neștiința-i pentru să-mi folosesc mie și nu lui. Dar mai ales, tînd să întocmesc democrația pe cultură, care pui pe orb în fruntea cui suie muntelelor prăpăstii, cu nu-l măgulose ca să mă jubilei învăț chiar de iar cădea rîu învăț, mele prin care poate ajunge la mai bine. vreau sluga nimănui; nu mă pripesesc a-i fi lui. Fiindcă aceasta înseamnă demagogie prof-democrație.

Cu atîta mi-am isprăvit mărturisirea. Ziet și une și face altfel, departe de mine și spu fapta lui, chiar dacă și-ar zice democrat și ascunde că nu e naționalist!

N. IOR

(Din ziarul „România” (Cleveland-Amé au

Concert în Pârneav

Corul tîranilor din suburbiul Pârneava reinvă. harnicul învățător d. Traian Givulescu, sub egida tetului parohial ortodox român, a organizat pe Duminecă 26 Noembrie, orele 8 seara, în Casa nală din Pârneava, un concert cu 2 reprezenta trale, declamații și piese corale.

Se va reprezenta „Ruga dela Chiseteu” și hazlie populară.

După concert dans.

Pretul biletelor 15 și 10 lei.

Concertul ce va avea loc azi Duminecă culturală din Pârneava e un eveniment imbuat pentru viața culturală românească din acest sîuri unde de mulți ani s'a constatat o lăncezire a halei culturale românești. Concertul de azi Duminecă deci însemnătatea trezirii din amorteala în Pur aflat până acum populația românească din Pârneală, credem că toți românii, cari înțeleg aceasta mială, fie spre o propășire culturală a țărâniei arad șco da acestui început de reînviere culturală tot lor moral și material.

Mare eveniment artistic

Maestrul Gheorghe Enescu, care trăe Paris, binecunoscut publicului arădan, va 8 și 9 Decembrie un concert în Arad.

Știrea acestui eveniment artistic răsp da-se în orașul nostru, aproape toate bile fost retinute.

Bilete, cu începerea de Mercuri, se p-păra la Papetăria Bloch.

INFORMAȚIUNI.

Locul dlui Virgil Cioflec, care a demisionat, a fost numit director general al artelor, dl Minulescu, cunoscutul scriitor și conducător revistei „Flacăra”.

Locot-colonel Negreanu, ajutorul regimentului nr. 1 din orașul nostru, a plecat pentru câteva zile în concediu la Craiova.

Interesul organizației bisericești noastre din oraș, ministerul cultelor a dispus trimiterea unor misionari.

Preșterii vor pleca în America, probabil în vara anului viitor.

Colonel Rădulescu Anton, comandantul detașamentului II-a Grăniceri din localitate a fost decorat cu „Steaua României” în gradul de colonel.

Major A. Păduraru, comand. Batalionului de frontieră din localitate s'a înapoiat de la București unde a luat parte la prânzul de gală dat în onoarea ofițerilor decorati cu Ordinul „Mihai Viteazul”.

În noaptea de 24—25 Noembrie s'a întâmplat o tragedie în stația Merisor pe linia Simeria—Petroșani o locomotivă s'a răsturnat.

În decursul șapte vagoane dintr-un tren de marfă. Circulația s'a restabilit după 8 ore de întrerupere.

Directoratul general al instrucției din oraș a numit în comisia pentru examinarea înțelegerilor cari nu sunt de naționalitate română, din orașul și județul Arad și județul Hunedoara (județul Brad) pe doamna Lucia V. Popescu și pe dnii Lazăr Roșculeț, Miron Muscă, profesori la școala medie de stat „Iosif Vulcan” din Arad. Președinte al acestei comisii este dl Victor Baboș, directorul școlii medii „Iosif Vulcan”.

Cercul de recrutare invită pe toți tinerii cari au cerut însușirea în cod. art. 52 L. R. și să facă dovada, și n'au fost încă încorporați să prezinte neîntârziat la Cer. pentru a fi încorporați și trimiși la școlile de ofițeri la reședință.

În legătură cu raziile școlare ordonate de ministerul de instrucție, ministerul a mai trimis școlilor secundare o circulară, făcând cunoscut, că portul uniformei devine obligator pentru elevi. Anul acest orice alt port e tolerat, dela anul următor uniformă e obligatorie.

Ministerul admite ca uniformă să fie făcută din orice culoare, cu condițiunea de a fi confecționată în forma uniformei și a purta pe ambele părți ale gulerului la haină și manta inițialele școlii și numărul de ordine al elevului, cusute pe petițele culorii distincte a școlii.

Purtarea uniformei va fi obligatorie atât în școală, cât și în afara de școală în tot timpul anului școlar cât și vacanțele.

Senatul francez a respins cu 156 voturi contra proiectul adoptat de Cameră privind la dreptul de vot al femeilor.

Sâmbătă seara a avut loc la Palatul Cultural un concert al Doamnei Jeny Oprea.

Guvernul a convenit să majoreze taxele vamale la toate produsele textile spre a proteja industria indigenă față de concurența streină.

Majorarea taxelor existente pentru protejarea industriei mai vechi, ca și prevederea de taxe vamale pentru apărarea de concurență a industriei din Ardeal, fac obiectul unui jurnal al consiliului de miniștri, ce așteaptă să primească semnăturile membrilor acelui consiliu.

Guvernul va face în același timp demersuri, ca în schimbul majorării și întinderii protecției industriei cari vor fi apărate astfel de concurența streină, să aibă obligația de a nu majora la rândul lor, prețul produselor respective.

Jean Goldberg, cunoscutul profesor de limba română, franceză, germană și engleză, pentru începători și avansați (literatură și corespondență comercială) în dorința de a fi cât mai mult cunoscut și talentul său de predare, anunță că orice doamnă, domnișoare, domni și elevii școlilor fără deosebire de vârstă și fără cunoștințe anterioare, vor fi în stare ca după 5—6 luni, să scrie, să citească, să corespundă și să se exprime ușor și corect în limba streină.

După aceeași metodă predau și ceilalți cari doresc să învețe numai a vorbi. Strada Eminescu 9. II. et. (Deák Ferenc).

ȘTIRI TEATRALE.

Repertoriul săptămânii viitoare.

DUMINECĂ — Matineu: „Floarea de aur”. Seara: „Slovacul ciurar”. Inceputul la orele 7 și jum. La orele 10 și jum. Cabaret senzational.

Luni. — Compania Miculescu-Buzau și M. Fotino: „Legenda Coroanei” (de Mircea Rădulescu) și „Genele dlui Prefect”.

Marti. — Ora 7 și jum. „Nevasta Olandeză” (Ab. C.) — Ora 10 și jum. Mare Cabaret cu interesanta conferință a scriitorului budapestan Pavel Forro.

Mercuri. — „Tosca” (Ab. N.)

Joi. — Orele 6 „Azilul de noapte”. Reprezentație pentru muncitori. — Ora 9 și jum. „Schimbul” (In afara de abonament).

Vineri. — „Schimbul” (Ab. B.)

Sâmbătă. — Matineu: „Ion Cel Viteaz”. — Ora 7 și jum. „Schimbul” (Ab. C.) — Ora 10 și jum. „Studentul strengar” și mare cabaret.

Azi, Duminecă. — Matineu „Fifi”. In rolurile principale cu: Fr. Galetta, Miș Halmos, Böske Balogh. Seara se va reprezenta „Slovacul ciurar” cu Iuliu Barics.

Va sosi în curând la Arad Forro Pal, un distins scriitor ungur, care va ține o interesantă conferință la Teatrul orașenesc. Va vorbi despre dans, amor, modă etc....

Situația tehnicianilor dentiști

Inspectoratul general sanitar din Cluj a admis acum vre-o zece zile, ca să poată lucra independent toți tehnicianii dentiști, cari au lucrat independent și înainte de anul 1921, fără să fi făcut examenul de capacitate ordonat de fostul guvern ungur.

În baza acestei dispoziții a inspectoratului sanitar general din Cluj, s'a admis în Arad să lucreze independent la patru tehniciani dentiști, cari n'au făcut examenul de capacitate.

În urma intervenției medicilor dentiști din Arad, inspectoratul sanitar general a revocat însă prin un nou ordin dispoziția de acum zece zile și astfel independent vor putea să lucreze în viitor numai acei tehniciani dentiști, cari pot dovedi că au făcut examenul de capacitate.

În legătură cu această restricțiune, tehnicienii dentiști, cari n'au examenul cerut, intenționează să înainteze un memoriu inspectoratului sanitar din Cluj, cerând ca să se institue o comisie pentru examinare, făcându-li-se astfel posibil ca să facă examenul și să poată deschide astfel ateliere de denticție.

Dela Conferința dela Lausanne

Se afirmă că pentru orice eventualitate, forțe anglo-franco-italiene sunt gata pentru a preveni nesupunerea rușilor și a turcilor față de hotărârile aliaților.

Se așteaptă desbateri agitate provocate de pretențiunile bulgare relativ la acordarea debuseului la mare, conform tratatului dela Neully.

România și Serbia sunt pentru acordarea unui asemenea debuseu, însă se vor împotrivi unui spor teritorial până la Marea Egee, după cum îl cere Bulgaria.

D. Stamboliški e sigur că va avea sprijinul unor mari puteri, invocând în sprijinul cererilor sale faptul că Bulgaria a respectat obligațiile tratatului de pace și deci trebuie să i-se facă dreptate, cu atât mai mult, cu cât turcii cari nu s'au supus nici un moment tratatului de pace dela Sevres, și-au văzut aproape toate cererile implinite.

Revendicările României la Lausanne sunt de ordin economic.

„Prager Presse” publică următorul articol trimis de corespondentul său din București care s'a dovedit întotdeauna că e bine informat având în vedere legăturile cele are cu cercurile noastre politice.

„Delegații cari reprezintă România la conferința asupra Orientului, nu au, din punct de vedere românesc o situație complicată la această conferință. România nu mai are în afară nici o revendicare politică, cel puțin față de greci. Cu atât mai mari sunt însă interesele economice pe care România trebuie să le reprezinte la conferința orientală. În presa franceză au fost câteva aluziuni, cum că România este amenințată de oarecare primejdie din partea Rusiei sovietice, dar fără nici un temei, România a dat din nou dovadă de intențiile ei pacifice. Complicațiile politice cari domnesc actualmente în Orient, nu pot schimba întru nimic politica României. România rămâne în toate privințele credincioasă aliaților ei, și dorește ca chestiunea orientală să fie rezolvită în cea mai bună înțelegere cu acesia. Ea arată însă cu aceeași sinceritate că nu este dispusă să-și jertfească interesele sale economice.

România își dă seamă de importanța rolului ce trebuie să-l joace în Orient. Știe că nu există datorii fără drepturi. Și datorile, România îndeplinindu-le cu prisosință, reclamă acum cu dreptate și recunoașterea drepturilor ei. Aceste drepturi sunt pentru România nu de natură politică ci se referă numai la interesele sale economice. Aceste interese stau însă în strânsă legătură cu libertatea Strămtorilor. Fară această libertate, România nu va putea trage foloasele respective din bogățiile ei firești, de aceea trebuie să insiste cu toată tăria, ca la conferința dela Lausanne libertatea Strămtorilor să fie asigurată. Din această pricină, o ruptură a raporturilor prietenești dintre aliați în chestiunea orientală, ar fi privită de România ca o mare nenorocire.

Din „Raiul” Bolșevic.

— Delegația comunistă italiană atacată de bandiți. —

Se anunță din Moscova ziarelor, că delegațiunea italiană la congresul mondial al Internaționalei III, care a sosit la Moscova, a fost victima la 13 Noembrie a unui atac armat, în expresul ce o ducea dela Odesa la Moscova.

În momentul când trenul străbătea stepele, delegații au fost asaltați de bandiți, cari i-au amenințat cu revolverele. Un comisar al poporului rus, care însoțea delegația, a tras asupra bandiților fără să-i atingă, apoi de frică a fugit. Șeful bandiților a lovit cu mânerul armei pe dr. Colajini, șeful delegației, rănimdu-l serios.

În același timp acoliții lui au doborât pe ceilalți membri, jefuindu-i, între altele, de trei ceasornice de aur și de carnetele lor de căcuiri.

Priviți Duminecă întreaga ziua până la orele 10 seara vitrinele lui Bársony Piața Avram Iancu Szabadság-tér 18.

TELEGRAME.

Partidul național contra noiei Constituții.

- Mari meetinguri în întreaga țară, -

BUCUREȘTI. — Partidul național, în ziua când se va depune pe biroul Camerei proiectul de reformă a Constituției, va ține mari adunări populare, în București, Cluj, Cernăuți, Chișinău, și va trimite delegați la Rege cari vor declara Suveranului, că Partidul național nu va recunoaște noua Constituție și când va veni la putere o va modifica.

Conferința dela Breslau.

BUCUREȘTI. — Săptămâna viitoare se va deschide conferința dela Breslau, care are de scop reglementarea circulației de mărfuri între România și Germania.

Intre Polonia și România.

BUCUREȘTI. — Polonia nefiind invitată la conferința dela Lausanne, în sensul convenției româno-polone, delegația română va informa delegația polonă din Elveția despre mersul tratativelor dela Lausanne.

BURSA.

Zürich, 25 Nov. (Deschiderea): Berlin 750, New-York 538, Londra 2417, Paris 3835, Milano 2535, Praga 17, Budapesta 02250, Agram 190, Varșovia 00350, Viena 00074, coroane stampilate 00076.

București, 25 Nov. Devize: Paris 1115, Londra 710, Newyork 157, Italia 728, Elveția 2925, Praga 5, Viena 2150, Berlin 218, Budapesta 650. Valute: mărci 275, lea 108, lire turcești 78, fonți sterline 708, franci francezi 1120, franci elvețieni 2950, lire 720, drachme 405, dinari 240, dolari 157, napoleon 560, coroane austriace 24, coroane ungare 650, socol 495, mărci poloneze 120.

Redactor responsabil: LAURENTIU LUCA.
Cenzurat: Dr. MAGER.

Atențiune!

Atențiune!

Lemne de foc

În stânceni și tăiate, cărbuni de piatră și de lemn, la dorință transportăm la domiciliu în orice cantitate; livreză

Herczegh & Comp

comercianți de lemne și cărbuni Str. Mărășești (f. Kossuth) 65. Comande la depozit sau pe telefon No. 316. :: Serviciu prompt.

Instalațiuni de lumină electrică atât în localitate cât și în provincia întreprinde

Edmund Návrá

instalator Arad, Strada Meșterilor, ray utca). — Vulcan: Strada

ALFRED GÖCKE

Expedito — Arad, Calea Șagului (în colțul străzii Episcopului)

Întreprinde orice transportare de mărfuri mobile, lemne etc. atât în localitate, în provincie.

::: Institutul de vaccinare

dr. Sever Pascu

Arad, Piața Avram Iancu

Liferează, la comandă, vârsat contra vârsatului la porci

CEL MAI MODERN INSTITUT TIPOGRAFIC DIN ARAD

TIPOGRAFIA CONCORDIA

SOCIETATE PE ACȚII. ARAD, STR. ROMÂNULUI 1a

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vârsat clișee precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare tot felul de opuri, reviste, foi, placate, registre, tipărituri pentru autorități, bănci și societăți, precum și invitații pentru logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență. Serviciu prompt. Prețuri moderate.